

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 29 березня 2024 р. № 361

ПОРЯДОК

надання гарантій компенсації шкоди, заподіяної внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України та воєнних дій на території України, фрахтувальникам, операторам та/або власникам морських суден та суден внутрішнього плавання, що ходять під прапором України та під прапорами іноземних держав

1. Надання гарантій відповідно до цього Порядку здійснюється у 2024 році в межах суми до 2 000 000 тис. гривень за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету шляхом компенсації шкоди, заподіяної внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України та воєнних дій на території України, фрахтувальникам, операторам та/або власникам морських суден та суден внутрішнього плавання, що ходять під прапором України та під прапорами іноземних держав (крім суден, власниками або судновласниками яких є громадяни Російської Федерації та Республіки Білорусь, юридичні особи, які зареєстровані на території Російської Федерації та Республіки Білорусь, юридичні особи, зареєстровані на території України, власниками, учасниками (акціонерами, членами) або кінцевими бенефіціарними власниками яких є громадяни Російської Федерації та Республіки Білорусь, чи юридичні особи, зареєстровані на території України, власниками, учасниками (акціонерами, членами) або кінцевими бенефіціарними власниками яких є Російська Федерація та Республіка Білорусь, фізичні та юридичні особи, щодо яких застосовано спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до Закону України “Про санкції”) (далі — судновласники), у разі заподіяння зазначеної шкоди під час перебування таких суден у територіальному морі України, якщо вони перевозять невійськові вантажі до (з) відкритих морських портів України або зайшли до таких портів після 1 січня 2024 р. (далі — судна).

2. У цьому Порядку терміни вживаються у такому значенні:

страховики — особи, які визначені страховиками відповідно до Закону України “Про страхування”, та особи, які мають статус страховика згідно із законодавством іноземних держав, зокрема товариства взаємного страхування (P&I клуби);

школа, заподіяна внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, — школа, заподіяна в територіальному морі України внаслідок воєнних (бойових) дій військовою зброєю (крім шкоди судну внаслідок перевезення на ньому військової зброї).

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Кодексі торговельного мореплавства України, Законах України “Про страхування”, “Про державний кордон України”, “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні”.

3. Компенсація шкоди, заподіяної внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, здійснюється відповідно до цього Порядку на безповоротній основі судновласнику, якому за договором страхування та/або страховим полісом чи Р&І полісом, та/або за правилами відповідного Р&І клубу не передбачено страхове покриття у зв'язку із шкодою, заподіяною внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, та/або у разі, коли покриття ризиків не поширюється на територію, віднесену до районів воєнних (бойових) дій або районів з навігаційними обмеженнями внаслідок військових дій, ударів, тероризму та пов'язаної з цим небезпеки.

Компенсація шкоди, заподіяної внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, не здійснюється відповідно до цього Порядку судновласнику, який отримав відшкодування за договором страхування відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 2 листопада 2023 р. № 1140 “Про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету для гарантування безпеки судноплавства та сприяння стабільності морських перевезень” (Офіційний вісник України, 2023 р., № 101, ст. 6017).

4. До шкоди, заподіяної внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, належать:

1) збитки, заподіяні судновласнику внаслідок:

загибелі судна;

конструктивного руйнування судна, після якого проведення його відновлювального ремонту є недоцільним;

2) збитки у зв'язку із здійсненням витрат, пов'язаних з усуненням конструктивного пошкодження судна, яке призвело до втрати судном мореходного стану, що включають, зокрема, витрати на проведення аварійно-рятувальних робіт;

3) збитки, заподіяні внаслідок втрати та/або псування вантажу;

4) збитки, спричинені третім особам внаслідок зіткнення з іншим судном, плавучим чи стаціонарним об'єктом;

5) збитки у зв'язку із здійсненням витрат, пов'язаних:

з видаленням рештків судна та/або вантажу та маркуванням місця, у якому сталося їх пошкодження (знищення);

з видаленням забруднення навколишнього природного середовища;

із сплатою штрафних санкцій за забруднення навколишнього природного середовища (у разі їх накладення);

із спричиненням шкоди життю або здоров'ю пасажирів чи члена екіпажу судна, а також репатріацією внаслідок настання зазначених обставин.

5. Право на компенсацію шкоди, заподіяної внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, що передбачена пунктом 4 цього Порядку, має судновласник, який має укладений в установленому порядку та чинний на момент заподіяння шкоди договір страхування або чинний на момент заподіяння шкоди Р&І поліс.

6. Оцінка шкоди, заподіяної внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, що передбачена підпунктами 1—4 пункту 4 цього Порядку, проводиться суб'єктом оціночної діяльності відповідно до вимог Закону України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні”.

Оцінка такої шкоди проводиться на підставі договору про оцінку шкоди між суб'єктом оціночної діяльності та замовником такої оцінки відповідно до Закону України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” і положень (національних стандартів) щодо оцінки майна.

Замовником оцінки шкоди, заподіяної внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, є судновласник.

Документом, що підтверджує належним чином проведену оцінку такої шкоди, є звіт про оцінку майна, який підлягає обов'язковому рецензуванню Фондом державного майна.

Оцінка шкоди, заподіяної внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, що передбачена підпунктом 5 пункту 4 цього Порядку, не проводиться.

7. Визначення суми (обсягу) компенсації шкоди, заподіяної внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, здійснюється відповідно до документів, зазначених в абзаці четвертому пункту 8 цього Порядку. Гранична сума (обсяг) компенсації такої шкоди не може перевищувати розміру залишку суми, визначеної статтею 40 Закону України “Про Державний бюджет України на 2024 рік”.

8. Для отримання компенсації шкоди, заподіяної внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, що передбачена пунктом 4 цього Порядку, судновласник не пізніше ніж протягом 90 календарних днів з дати завдання такої шкоди подає до Мінінфраструктури:

лист-заяву у довільній формі щодо компенсації шкоди, заподіяної внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, підписаний судновласником, із зазначенням опису подій та дати завдання шкоди;

належним чином засвідчену копію договору страхування або Р&І поліса, засвідчену нотаріально або консульською установою, або страховою компанією, що є стороною відповідного договору страхування, або Р&І клубом, який є стороною відповідного поліса.

До зазначених документів додається звіт про оцінку майна згідно з пунктом 6 цього Порядку або документ, що підтверджує здійснені витрати, пов'язані з видаленням рештків судна та/або вантажу та маркуванням місця, у якому сталося їх пошкодження (знищення), видаленням забруднення навколишнього природного середовища, сплатою штрафних санкцій за забруднення навколишнього природного середовища, спричиненням шкоди життю або здоров'ю пасажирів чи члена екіпажу судна, а також репатріацією внаслідок настання зазначених обставин.

До документів, складених іноземною мовою, додається переклад державною мовою, вірність якого засвідчено згідно із Законом України "Про нотаріат". Зазначені документи надсилаються судновласником у паперовій формі на поштову адресу Мінінфраструктури або в електронній формі з дотриманням вимог Законів України "Про електронні документи та електронний документообіг" та "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги" з додаванням сканованих копій (фотокопій) оригіналів паперових документів та з використанням електронного підпису судновласника, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису.

9. У разі виявлення факту недотримання судновласником вимог пункту 8 цього Порядку або його невідповідності вимогам пункту 1 цього Порядку Мінінфраструктури письмово повідомляє судновласника про відсутність підстав для компенсації шкоди, заподіяної внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

10. У разі відповідності документів, зазначених у пункті 8 цього Порядку, вимогам цього Порядку Мінінфраструктури відповідно до Порядку використання коштів резервного фонду державного бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 р. № 415 (Офіційний вісник України, 2002 р., № 14, ст. 734), подає Кабінету Міністрів України звернення про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету для компенсації шкоди, заподіяної внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.
